

De heilige Geest

leren kennen door het OUDE TESTAMENT

RONDREIS AVOND 1/3

OKTOBER 2018 – Metta Wierenga

Drie avonden over de heilige Geest

1. de heilige Geest leren kennen door het Oude Testament

18 oktober in de Rank

2. de heilige Geest leren kennen door Jezus en het Nieuwe Testament

15 november in de Oude School

3. de heilige Geest en wij

29 november in de Stigt

Vanavond: de heilige Geest leren kennen door het OT

1. Geest: *Ruach* in het Hebreeuws
 - ▶ waar komen we dit woord tegen in het OT?
 - ▶ welke betekenissen heeft dit Hebreeuwse woord?
2. Wat doet de (heilige) Geest (in het OT)?
3. Waarom is het belangrijk dit te weten?

1. *Ruach* in het OT

Genesis 1:1-2 NBV

¹ In het begin schiep God de hemel en de aarde. ² De aarde was nog woest en doods, en duisternis lag over de oervloed, maar ***ruach elohim zweefde*** over het water.

Genesis 1:1-2 HSV

¹ In het begin schiep God de hemel en de aarde. ² De aarde nu was woest en leeg, en duisternis lag over de watervloed; en ***ruach elohim zweefde*** boven het water.

Ruach Elohim = Gods Geest

ruach

Genesis 6:3 NBV

Toen dacht de HEER: Mijn **ruach** mag niet voor altijd in de mens blijven, hij is immers niets dan vlees; hij mag niet langer dan honderdtwintig jaar leven.

Genesis 6:3 HSV

Toen zei de HEERE: Mijn **ruach** zal niet voor eeuwig met de mens twisten, omdat ook hij vlees is, maar zijn dagen zullen honderdtwintig jaar zijn.

ruach

Genesis 6:17 NBV

Ik laat een grote vloed over de aarde komen, een watermassa die haar zal overspoelen, om alles onder de hemel waarin **ruach hayyim** is te vernietigen; alles op aarde zal omkomen.

Genesis 6:17 HSV

En Ik, zie, Ik ga een watervloed over de aarde brengen om alle vlees waarin een **ruach hayyim** is, van onder de hemel te gronde te richten; alles wat op de aarde is, zal de geest geven.

ruach = levensadem

ruach

Genesis 3:8 NBV

Toen de mens en zijn vrouw God, de HEER, in de koelte van de **ruach hayyom** door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor hem tussen de bomen.

Genesis 3:8 HSV

En zij hoorden de stem van de HEERE God, Die in de hof wandelde, bij de **ruach hayyom**. Toen verborgen Adam en zijn vrouw zich voor het aangezicht van de HEERE God te midden van de bomen in de hof.

ruach

Genesis 8:1 NBV

Toen dacht God weer aan Noach en aan alle wilde dieren en het vee bij hem in de ark. Op zijn bevel begon er een **ruach** over de aarde te waaien, waardoor het water afnam.

Genesis 8:1 HSV

En God dacht aan Noach en aan al de [wilde] dieren en al het vee dat bij hem in de ark was; en God liet **ruach** over de aarde gaan, zodat het water bedaarde.

ruach = wind

ruach

Psalm 32:2 NBV

Gelukkig de mens van wie de ontrouw wordt vergeven, van wie de zonden worden bedekt.

Gelukkig als de HEER zijn schuld niet telt, als in zijn **ruach** geen spoor van bedrog is.

Psalm 32:2 HSV

Welzalig is hij van wie de overtreding vergeven, van wie de zonde bedekt is.

Welzalig de mens wie de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens **ruach** geen bedrog is.

ruach

Genesis 26:35 NBV

Toen Esau veertig jaar was trouwde hij met Jehudit, die een dochter was van de Hethiet Beëri, en met Basemat, een dochter van de Hethiet Elon. Zij waren een **ruach morat** voor Isaak en Rebekka.

Genesis 26:35 HSV

Toen Ezau veertig jaar oud was, nam hij Judith, de dochter van Beëri, de Hethiet, en Basmath, de dochter van Elon, de Hethiet, tot vrouw. Zij waren een **ruach morat** voor Izak en Rebekka.

Ruach = menselijke geest

Dus *ruach* kan betekenen:

Dus *ruach* kan betekenen:

1. Geest (van God)
2. Adem
3. Wind
4. Menselijke geest: houding of motivatie (mindset)

Overeenkomsten?

- ▶ Onzichtbaar, maar wel echt/werkelijk
- ▶ Met zichtbaar resultaat

Dus *ruach* kan betekenen:

1. Geest (van God)
2. Adem
3. Wind
4. Menselijke geest: houding of motivatie (mindset)

Opdracht:

- ▶ Lees Ezechiël 37:1-14 en vertaal **ruach** in het Nederlands, **zonder je bijbel erbij!**.

Let op: *ruchot* is het meervoud van *ruach*.

- ▶ Bespreek je bevindingen met elkaar met de bijbel erbij

Wat doet Gods *Ruach* in het OT?

- a. scheppen en onderhouden
- b. toerusten en bekrachtigen
- c. inspireren
- d. hoop geven: herschepping

a. Gods Ruach schept en onderhoudt

Psalm 33:6 NBV

Door het woord van de HEER is de hemel gemaakt,

door de **ruach** van zijn mond het leger der sterren.

Psalm 33:6 HSV

Door het Woord van de HEERE is de hemel gemaakt,

door de **ruach** van Zijn mond heel hun legermacht.

Vergelijk Ps.33:6 met Genesis

Genesis 1:6-8 NBV

⁶God zei: 'Er moet midden in het water een gewelf komen dat de watermassa's van elkaar scheidt.' ⁷En zo gebeurde het. God maakte het gewelf en scheidde het water onder het gewelf van het water erboven.

⁸Hij noemde het gewelf hemel. Het werd avond en het werd morgen. De tweede dag.

Genesis 1:6-8 HSV

⁶En God zei: Laat er een gewelf zijn in het midden van het water, en laat dat scheiding maken tussen water en water!

⁷En God maakte dat gewelf en maakte scheiding tussen het water dat onder het gewelf is, en het water dat boven het gewelf is. En het was zo.

⁸En God noemde het gewelf hemel. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.

Gods ruach scheidt en onderhoudt

Psalm 104:29-30 NBV

²⁹Verberg uw gelaat en [de schepselen] bezwijken van angst,
ontneem hun de **ruach** en het is met hen gedaan,
dan keren zij terug tot het stof dat zij waren.

³⁰Zend uw **ruach** en zij worden geschapen, zo geeft u de aarde een nieuw gelaat.

Psalm 104:29-30 HSV

²⁹Verbergt U Uw aangezicht, [de schepselen] worden door schrik overmand,
neemt U hun **ruach** weg, zij geven de geest
en keren terug tot hun stof.

³⁰Zendt U Uw **ruach** uit, *dan* worden zij geschapen en vernieuwt U het gelaat van de aardbodem.

b. Gods Ruach rust toe en bekrachtigt

Exodus 31:1-5 NBV

¹De HEER zei tegen Mozes: ²'Ik heb mijn keuze laten vallen op Besaleël, de zoon van Uri, de zoon van Chur, uit de stam Juda. ³Ik heb hem **ruach elohim** geschonken, wijsheid, vakmanschap en inzicht op allerlei gebied:⁴hij kan ontwerpen maken en ze in goud, zilver, koper en brons uitvoeren, ⁵hij kan stenen snijden en zetten en hout bewerken en hij beheerst ook allerlei andere vaardigheden.

Exodus 31:1-5 HSV

¹Daarna sprak de HEERE tot Mozes: ²Zie, Ik heb Bezaleël, de zoon van Uri, de zoon van Hur, uit de stam Juda, *bijzijn* naam geroepen. ³Ik heb hem vervuld met **ruach elohim**, met wijsheid, inzicht, kennis en allerlei vakmanschap, ⁴om ontwerpen te bedenken en om *die* uit te voeren in goud, zilver en koper; ⁵en om edelstenen te bewerken en in te zetten, en om hout te bewerken, *dus* om allerlei werk te verrichten.

b. Gods Ruach rust toe en bekrachtigt

Rechters 3:9-11 (NBV)

⁹De Israëlieten riepen de HEER te hulp, en de HEER zond iemand om hen te bevrijden: Othniël, een zoon van Kalebs jongere broer Kenaz. ¹⁰Gedreven door **ruach JHWH** trad hij op als rechter over Israël. Hij trok ten strijde, en de HEER leverde koning Kusan-Risataïm van Aram aan hem uit

Richteren 3:9-11 (HSV)

⁹Toen riepen de Israëlieten tot de HEERE. En de HEERE deed voor de Israëlieten een verlosser opstaan, die hen verlostte: Othniël, de zoon van Kenaz, de broer van Kaleb, die jonger was dan hij. ¹⁰En **ruach JHWH** was op hem en hij gaf leiding aan Israël en trok ten strijde. En de HEERE gaf Cusjan Risjataïm, de koning van Syrië, in zijn hand

c. Gods Ruach rust toe en bekrachtigt

1 Sam. 16:13 NBV

¹³ Samuel nam de hoorn met olie en *zalfde* hem te midden van zijn broers. Van toen af aan was *David* doordrongen van de **ruach JHWH**. Daarna vertrok Samuel weer naar Rama.

1 Sam. 16:13 HSV

¹³ Toen nam Samuel de oliehoorn en *zalfde* hem te midden van zijn broers. En de **ruach JHWH** werd vaardig over *David* vanaf die dag en voortaan. Daarna stond Samuel op en ging naar Rama.

c. Gods Ruach inspireert de profeten

Micha 3:8 NBV

⁸Ik daarentegen ben vervuld van kracht, ik heb de **ruach JHWH**, ik ben rechtvaardig en ik heb de moed om aan Jakob zijn wandaden bekend te maken, en aan Israël zijn zonde.

Micha 3:8 HSV

⁸Ik daarentegen ben vol van de **ruach JHWH**, van recht en heldenmoed, om Jakob zijn overtreding te verkondigen en Israël zijn zonde.

c. Gods Ruach inspireert David

Hand. 1:16 NBV

⁶Broeders en zusters, het schriftwoord waarin **de heilige Geest bij monde van David** heeft gesproken over Judas, de gids van hen die Jezus gevangen hebben genomen, moest in vervulling gaan.

Hand. 1:16 HSV

¹⁶Mannenbroeders, dit Schriftwoord moest vervuld worden dat **de Heilige Geest bij monde van David** van tevoren gesproken heeft over Judas, die gids geweest is voor hen die Jezus gevangennamen;

d. Gods Ruach geeft hoop op herscheping

Psalm 51:12-14 NBV

12 Schep, o God, een
zuiver hart in mij, vernieuw
mijn **ruach**, maak mij
standvastig,

13 verban mij niet uit uw
nabijheid, neem uw **ruach**
kadosh niet van mij weg.

14 Red mij, geef mij de
vreugde van vroeger, de
kracht van een sterke
ruach.

Psalm 51:12-14 HSV

12 Schep mij een rein hart, o
God, en vernieuw in mijn
binnenste een standvastige
ruach.

13 Verwerp mij niet van voor Uw
aangezicht en neem Uw **ruach**
kadosh niet van mij weg.

14 Geef mij de vreugde over
Uw heil terug, ondersteun mij
met een **ruach** van vrijmoedig-
heid.

d. Gods Ruach geeft hoop op herschepping

Ezechiël 36:25-27 NBV

²⁵Ik zal zuiver water over jullie uitgieten om jullie te reinigen van alles wat onrein is, van al jullie afgoden.²⁶Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe **ruach** geven, ik zal je versteende hart uit je lichaam halen en je er een levend hart voor in de plaats geven. ²⁷Ik zal jullie mijn **ruach** geven en zorgen dat jullie volgens mijn wetten leven en mijn regels in acht nemen.

Ezechiël 36:25-27 HSV

²⁵Ik zal rein water op u sprenkelen en u zult rein worden. Van al uw onreinheden en van al uw stinkgoden zal Ik u reinigen.
²⁶Dan zal Ik u een nieuw hart geven en een nieuwe **ruach** in uw binnenste geven. Ik zal het hart van steen uit uw lichaam wegnemen en u een hart van vlees geven.
²⁷Ik zal Mijn **ruach** in uw binnenste geven. Ik zal maken dat u in Mijn verordeningen wandelt en *dat* u Mijn bepalingen in acht neemt en ze houdt.

d. Gods Ruach geeft hoop op herscheping

Joël 3:1-2 NBV

³Daarna zal zich dit voltrekken:
Ik zal mijn **ruach** uitgieten over al
wat leeft.

Jullie zonen en dochters zullen
profeteren,
oude mensen zullen dromen
dromen,
en jongeren zullen visioenen zien;

²zelfs over slaven en slavinnen
zal ik in die tijd mijn **ruach**
uitgieten.

Joël 2:28-29 HSV

28 Daarna zal het geschieden
dat Ik Mijn **ruach** zal uitstorten op
alle vlees: uw zonen en uw
dochters zullen profeteren,
uw ouderen zullen dromen
dromen,
uw jongemannen zullen visioenen
zien.

29 Ja, zelfs op de dienaren en op
de dienaressen
zal Ik in die dagen Mijn **ruach**
uitstorten.

Dus *ruach* kan betekenen:

Gods aanwezigheid in het OT

Exodus 3

²Daar verscheen de engel van de HEER aan hem in een **vuur** dat uit een doornstruik opvlamde. Mozes zag dat de struik in brand stond en toch niet door het **vuur** werd verteerd.

Numeri 9

¹⁵ Op de dag waarop de tabernakel met de verbondstekst was opgebouwd, werd hij overdekt door een wolk. Die avond was de wolk als **een lichtend vuur** boven de tabernakel te zien, en dat bleef zo tot de volgende morgen. ¹⁶Zo was het voortdurend: de wolk overdekte de tabernakel en was 's nachts te zien als een **vuur**.

Oude Testament:
God is actief en krachtig
aanwezig door zijn Geest

TIJD VAN HET OUDE TESTAMENT

Wat deed de heilige Geest?

Scheppen en onderhouden

Toerusten en bekrachtigen

- bepaalde personen
- bepaalde taak
- bepaalde tijd

Inspireren

- profetie
- de bijbel (OT)

Hoop geven op herschepping

Waarom is het belangrijk dit te weten?

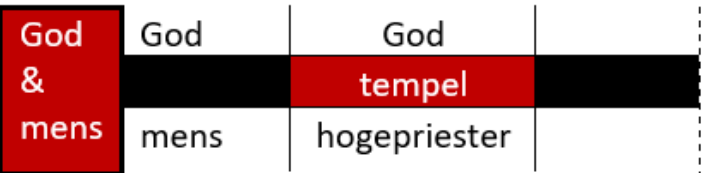
God is in het OT krachtig aanwezig door zijn Geest

- ▶ de Levensbron en Onderhouder van alles wat leeft
- ▶ de Toeruster en Bekrachtiger van mensen voor bepaalde taken, bijvoorbeeld priesters, profeten en koningen
- ▶ de Inspirator van de bijbelschrijvers
- ▶ Degene door Wie iets nieuws zal worden begonnen: vernieuwing van de mens in Christus
- ▶ Beelden voor Gods aanwezigheid: zwevend, zalfolie, VUUR

Hemelvaart

Pinksteren

TIJD VAN HET OUDE TESTAMENT

Wat deed de heilige Geest?

Scheppen en onderhouden

Toerusten en bekrachtigen

- bepaalde personen
- bepaalde taak
- bepaalde tijd

Inspireren

- wijsheid
- profetie
- de bijbel (OT)

Hoop geven op herschepping

TIJD VAN JEZUS OP AARDE

Wat deed de heilige Geest?

Jezus verwekken

Jezus bekrachtigen en bevestigen

Jezus vervullen

Jezus opwekken uit de dood

TIJD VANAF JEZUS' HEMELVAART ...

Wat doet de heilige Geest?

Bekering en wedergeboorte
Liefdevolle eenheid scheppen in de kerk

De kerk en de gelovige toerusten en bekrachtigen

- gaven van de Geest
- vrucht van de Geest

Inspireren

- de gelovige vervullen
- gebed
- de bijbel (NT)

Hoop geven: zekerheid van eeuwig leven

Drie avonden over de heilige Geest

1. de heilige Geest leren kennen door het Oude Testament

18 oktober in de Rank

2. **de heilige Geest leren kennen door Jezus en het Nieuwe Testament**

15 november in de Oude School

3. de heilige Geest en wij

29 november in de Stigt